

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Zastępca
Rzecznika Praw Obywatelskich

Stanisław TROCIUK

RPO-637528-II/09/MWa

00-090 Warszawa Tel. centr. 0-22 551 77 00
Al. Solidarności 77 Fax 0-22 827 64 53

Warszawa, *12 maja 2009 r.*

Pan
Poseł Wojciech Szarama
Przewodniczący Komisji
Ustawodawczej Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej
ul. Wiejska 4/6/8
00-902 Warszawa

ks. m. p. Stanisław Trociuk

Uprzejmie informuję, iż zwracają się do Biura Rzecznika Praw Obywatelskich obywatele zarzucający naruszenie swych praw obywatelskich poprzez wymierzenie im zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych za czyn polegający na kierowaniu rowerem na drodze publicznej w stanie nietrzeźwości, w sytuacji gdy Trybunał Konstytucyjny zalecił Sejmowi odpowiednią zmianę przepisów w tym zakresie.

Postanowieniem z dnia 5 maja 2009 r. (sygn. akt S 2/09) Trybunał orzekł, iż należy w trybie art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 1 sierpnia 1997 r. o Trybunale Konstytucyjnym przedstawić Sejmowi - w celu zapewnienia spójności systemu prawnego Rzeczypospolitej Polskiej - uwagi dotyczące niezbędności działań prawodawczych zmierzających do nowelizacji art. 42 § 2 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny.

Trybunał w uzasadnieniu stwierdził, iż „norma rekonstruowana z art. 42 § 2 k.k. nakazuje stosowanie obligatoryjnego środka karnego w postaci zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych (wszelkich albo określonego rodzaju) wobec wszystkich uczestników ruchu, którzy dopuścili się przestępstwa przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji. Taka treść normy oznacza więc, że zakres podmiotowy obligatoryjnego środka karnego obejmuje również sprawców występku z art. 178a § 2 k.k. Wobec sprawców tego występku, jak wskazano powyżej, sądy orzekają w praktyce ponadto zakaz jazdy pojazdem niemechanicznym z art. 42 § 1 k.k. Sąd Najwyższy pomija w swym orzecznictwie problem gorszej sytuacji prawnej sprawcy występku z art. 178a § 2 k.k. - czynu o mniejszej szkodliwości społecznej porównaniu do sprawcy występku z

art. 178a § 1 k.k. - czynu o większej szkodliwości społecznej. Odstępstwa od zasady równości są dopuszczalne, jeżeli znajdują uzasadnienie w argumentach racjonalnych, proporcjonalnych i mających oparcie w innych normach, zasadach lub wartościach konstytucyjnych (zob. orzeczenie z 3 września 1996 r., sygn. K. 10/96, OTK ZU nr 4/1996, poz. 33, s. 281 oraz wyrok z 24 marca 1998 r., sygn. K. 40/97, OTK ZU nr 2/1998, poz. 12). Jednak art. 42 § 2 k.k. w zakresie, w jakim prowadzi do surowszego karania sprawców występku z art. 178a § 2 k.k. niż sprawców występku z art. 178a § 1 k.k., nie spełnia testu dopuszczalności wprowadzania odstępstw od zasady równości, ponieważ nie jest uzasadniony racjonalnymi argumentami i nie ma oparcia w innych normach, zasadach lub wartościach konstytucyjnych. Nie można również zgodzić się z poglądem, że kumulacja środków karnych przewidzianych w art. 42 § 1 i 2 k.k. uzasadniona jest koniecznością realizacji celu penalnego oraz celu prewencyjnego środka karnego, jakim jest zakaz prowadzenia pojazdów. Trybunał sygnalizuje w związku z tym Sejmowi potrzebę podjęcia inicjatywy ustawodawczej w celu zmiany obowiązującego stanu prawnego, w którym nietrzeźwi kierowcy pojazdów niemechanicznych poddawani są obligatoryjnie surowszym środkiem karnym niż nietrzeźwi kierowcy pojazdów mechanicznych".

W związku z powyższym, uprzejmie proszę o informację dla Rzecznika Praw Obywatelskich czy zostały podjęte stosowne działania mające na celu odpowiednią zmianę przepisów w kierunku zaproponowanym przez Trybunał Konstytucyjny.

Z poważaniem

